

POLAI GYÖRGY

Egy „talált tárgy” elé...

Szabados György előadása Nagykanizsán

Bárcsak pörgetne még az a régi jó Tesla magnó, ami 1974. február 5-én a nagykanizsai jazz-klubban Szabados György zeneszerző, zongoraművész előadását rögzítette a három „C”-betűs jazzóriásról (O. Coleman, J. Coltrane, D. Cherry). Már nem működik, talán a szalag is végleg elkallódott, elenyészett az idővel...

Csak ez a szöveg maradt meg, amit elveszteknek hittem, de néhány hete megkerült Halász Gyula barátom jóvoltából, aki a *Jazz Kanizsán* c. könyvéhez (1995) szinte minden Nagykanizsához kötődő jazzanyagot összegyűjtött és meg is tartott.

Egy igazi „talált tárgy” ismerhet meg tehát az olvasó, amit senki nem szemlélhetett meg nálam többször és alaposabban. Én rögzítettem ugyanis azzal a hajdanvolt magnóval, és „mint a villám” gépeltem le a szövegét akkori 17 éves lelkesedéssel, hihetetlen örömmel. Amikor újra kézbe vettem és olvastam az anyagot, megint hallottam Gyuri hangját szinte az egész szöveg alatt úgy, ahogy több mint 40 évvel ezelőtt elhangzott!

Akkoriban már túl voltam Coltrane kései művein a drága Vajda Sanyi jóvoltából, aki önzetlenül és fáradhatatlanul küldözgette magnószalagon a jó zenéket; láttam-hallottam – a nagyon kevés közül – több Szabados koncertet (Nagykanizsa, 1973. március 29., Egyetemi Színpad 1972.december 27. és 1973. április 12.), túl voltam Gyurival néhány hosszabb beszélgetésen, levélváltáson, talán már megfordultam náluk a Borbolya utcában is. Emlékszem, a ’73. márciusi nagykanizsai Szabados koncert után négyen zsúfoltunk össze éjszakára a lakásunk kisszobájában (Gyuri, Vajda Sanyi, a bátyám és én).

Aztán ’74. februárjára megszűnt a Szabados szextett, mert egy jól sikerült ürömi koncert után Ráduly Misi a szeptemberi Pau-i jazzfesztiválról nem jött vissza Gyurikkal, az USA-ba repült tanulni a bostoni *Berklee School of Musicra*.

Akkor, ’74 februárjának elején nem tudtam, hogy március 15-én már Gyuri quartettjének zenéjét hallgathatom a Fészek klubban Jávorai Vili dobolásával, mint ahogy azt sem sejthettem, hogy még abban az évben ott lehetek a Hanglemezgyártó Vállalat Rottenbiller utcai stúdiójában minden idők legjobb magyar jazzlemeze *Az esküvő* felvételének első napján, amikor is már Kőszegi Imre ül a doboknál. Gyuri csillagainak „rossz állása” vagy pusztán az illetékes elvtársak nemtörődősége miatt elfelejtették odakészíteni az üres szalagokat a felvételhez, így aztán csak a használtakon kísérletezgethettek...

Öt év múlva, '79. március 14-én Gyuri Pécssett járt feleségével, a jogászklubban *John Coltrane és a kortárs zene* címmel tartott előadást. Amikor a szombat délelőttöt egy tettyei sétával akartuk feldobni, hirtelen elénk dugta a mikrofont a pécsi rádió fiatal riportere: mit tudunk Albert Einsteinről, lévén aznap volt születése évfordulója. Gyuri olyan kiselőadást improvizált, hogy szegény fiú köpni-nyelni nem tudott. Nem hiszem, hogy megvan még ez a felvétel, azt viszont igen, hogy Gyuri akkori előadásáról sajnos nem készült hanganyag, csak egy rövid beszélgetést tettünk közzé a pécsi egyetemi lapban *Szabados György a magyar jazzről* címmel.

Aznap este még megleptem Gyuriékat. Elvittem őket a műszaki főiskolára, ahol a Pécsi Balett táncosai adták elő egyik darabjára, a *Miracle*-ra készült Eck Imre koreográfiát. Gyuri „természetesen” nem is hallott az egésztől, egyébként meg közelharcot kellett vívni, hogy egyáltalán beengedjenek bennünket az előadásra!

Szabados György „szabadon” beszélt Nagykanizsán a három „C”-ről, neki nem kellett papíros. Előadásának most közreadott szövege kisebb stílári javítások mellett gyakorlatilag szó szerinti átirat, amiből látszik, hogy mennyire „kész”, sőt „nyomdakész” volt már akkor a mondanivalója.

Szabados György 2009. július 11-én Nyírbátorban, a Szárnyas Sárkány Fesztiválon a hetvenedik születésnapja alkalmából rendezett koncert után. Fotó: Marssó Péter